

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Bilindiği üzere araç muayene ücretleri, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 35'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hükümler dahilinde belirlenen koşullara göre T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanınca uygulanmaktadır. 2004 yılından itibaren uygulanmaya başlanan bu işlem sonradan özelleştirilerek TÜVTÜRK adlı firmaya devredilmiştir.

Davaya da konu olan özelleştirme süreci sonunda 613 milyon 500 bin dolarlık ihale bedelini peşin ödeme kararı alan söz konusu konsorsiyum ayrıca yüzde 10 indirimden yararlanarak 552 milyon 150 bin dolara, 20 yıllığına araç muayene istasyonlarını işletme hakkını elde etmiştir.

ARAÇ muayene istasyonlarını devralan Doğu Otomotiv-Akfen-TÜV SÜD konsorsiyumunda TÜVTÜRK'ün yüzde 33'lük hissesi Doğu Otomotive ait olup, kalanı Alman menşeli TÜV SÜD AG ve İngiliz menşeli Bridgepoint sahipliğindedir. Bu konsorsiyum tarafından kurulan TÜVTURK, ihale sürecinin tamamlanmasının ardından 227 yeni istasyon kuracağını ve AB standartlarında araç muayenesi hizmeti vereceklerini taahhüt etmiştir.

Anılan tarihlerde TÜVTURK'ün açıklamasına göre, Türkiye'nin 81 ili ve 88 ilçe merkezinde 189 sabit ve 38'i de gezici olmak üzere en az 227 adet yeni muayene istasyonunu 18 ay içinde işletime sokacağını açıklamıştır.

Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik uyarınca araç muayene ücretleri ilgili kanun çerçevesince belirlenerek her yıl yeniden düzenlenmektedir. Anılan yönetmeliğin 15. Maddesinde artırım oranlarının nasıl yapılacağı açıkça beyan edilmiştir:

“Madde 15- Araç muayeneleri için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 35 inci maddesi hükmünce tespit ve ilan olunan ücretler alınır. Tespit edilmiş olan muayene ücret tarifesi, araç muayene istasyonunun herkesçe görülebilecek uygun yerlerine asılır.

Bu madde ile 9 uncu maddede belirtilen ücretler, her yıl Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranlarında arttırılır.”

Ancak gelinen noktada işlevselliği de tartışmalı olan bu hizmet giderek araç sahibi vatandaşların omuzunda ağır bir yük halini almaktadır. 2020 yılı için belirlenen yüzde 22,58'lik yeniden değerlendirme oranında artış sonrasında otomobil araç muayene ücreti, 342 TL 50 kuruşa; egzoz emisyon ücreti de 80 TL'ye çıkmıştı. En fazla 10-15 dakika süren bir işlem için ise bugün itibariyle otomobil, kamyonet, minibüs, römork ya da yarı römork araçlar için 372,88 TL, kamyon, otobüs, tanker ve çekiciler için 462,56 TL, traktör ve motosikletler için 189,98 TL bedel ödenmektedir. Ayrıca kredi kartı ile yapılan ödemelerde mevzuata aykırı olarak komisyon alınmaya devam edilmekte, şirket bunu açıkça beyan etmektedir.

Anılan şirket verdiği hizmete yıldan yıla ciddi miktarda zam yapmasına rağmen sürekli vergi borçları ve bunu takip eden vergi aflarıyla gündeme gelmektedir. Çalışanlardan ve emeklilerden alınan vergiler yıldan yıla artık kıt kanaat geçinen vatandaşlarımızın hayatını zorlaştırırken yarısından fazlası yabancılara ait bir şirketin vergi borçlarının silinmesi ne vicdanla ne de Anayasamızda ifadesini bulan vergide eşitlik ve adelet ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Buna göre;

- 1- Ülkemizde trafiğe kayıtlı toplam araç sayısı ne kadardır? Bunların son beş yıldaki artış miktarları ne kadardır?
- 2- Araç muayene işinin tek bir şirketin tekelinde olması vatandaşlarımız açısından bir dezavantaj yaratmakta mıdır? Bu sorunun çözülmesi yönünde bakanlığınızca hazırlanan bir eylem planı var mıdır?
- 3- Araç muayene işi özelleştirildiğinden bu yana TÜVTÜRK adlı şirketin devlete ödediği toplam vergi borcu ne kadardır? Bunların yıllara göre dağılımı nasıldır?

51742

4- TÜVTÜRK adlı şirkete bugüne kadar kaç kez vergi affı uygulanmıştır? Uygulanan vergi aflarının toplam bedeli ne kadardır?

5- TÜVTÜRK ile yapılan ihale sözleşmeye göre ilk 3 yıl için yüzde 30, sonraki 7 yıl için yüzde 40 ve devamındaki 10 yıl için hasılatın KDV hariç yüzde 50'sinin hazineye aktarılması gerekmekteydi. Şirket bugüne kadar taahhütlerinin ne kadarını yerine getirmiştir? Yerine getirilmeyen taahhütler konusunda Bakanlığınızca ne gibi iş ve işlemler yapılmıştır?

6- Kriz ve pandemi koşullarını dikkate alarak araç muayene ücretlerinde bir indirim yapmayı düşünüyor musunuz? Araç muayene ücreti zamları Bakanlığınızın onayına sunulmakta mıdır?

7- 2019 ve 2020 yıllarında ayrı ayrı muayene edilen araç sayısı ne kadardır? Bunlardan toplam ne kadar hizmet bedeli alınmıştır?

8- TÜVTÜRK istasyonlarında kredi kartı ödemelerinden komisyon alınması konusunda Bakanlığınıza intikal eden şikâyet var mıdır? Varsa bunlarla ilgili ne gibi işlemler yapılmaktadır? Komisyon alma uygulamasının yasal dayanağı var mıdır?